

NÕMME ELU

Toimetus ja talitus: Nõmme, Harku tän. 44.

Kuulutuste hind: ühe weeru millimeeter 5 senti, lehe eesotsas 8 senti, tekstis 10 senti. Korteriõhkimise ja pakkumise kuulutused poole hinnaga. Tellimise hind postiga kättesaates: aastas 60 senti, pooles aastas 30 senti.

Nr. 6. Pühapäewal, 4. oktoobril 1931. II. aastak.

Nõmme linnawolikogu otsuseid 29. maist.

Ehituslaenu määramine. Linnapea Lindemann kannab koosolekul ette, et riikliku ehituslaenu komitee ei pooldawat laenu määramist kõigile isikutele, keda wolikogu 17. märtsi s. a. otsusega ettepanud. Seiste hulgas olewat väljalangenud ka H. Laurisson ja A. Uhi. Sellepärast tulewat ehituslaenu saamiseks isikuid weel esitada. Lwn. Eichelman palub linnapea poolt etteantud ehituslaenu komitee seisukohta wolikogule ettelugeda, et täit selgust saada miks mõned laenukohjad on wäljapraagitud. Wolinike imestuseks teatab linnapea, et komiteest kirja ei olewatki, waid need on kuulnud andmed.

Linnapea poolt wolikogule etteantud esitise kohaselt wolikogu hääleteenamusega, isaks 17. märtsi otsuses tähendatutele, määras riikliku ehituslaenu:

Ludwig Mühlbachile kr. 1250.
Woldemar Wiidasele „ 1000.
August Soopile „ 1200.
Kristjan Rasile „ 1000.
Eduard Parmile „ 1500.
Ida Järwele „ 1250.
Aleksandra Prügile „ 750.
Artur Wäljale „ 1000.

Isaks loetletud summadele otustati anda kogufondlikku laenu Nõmme linna poolt igale 10% suuruses nendele määratud riikliku laenu summadest, sellega linna poolt kokku 895 krooni.

Wastutuse laenusummade korraliku tagasitastamise eest wõttis wolikogu linnaomawalitsuse kanda.

Reklaam- ja kuulutustemaks. Reklaamide ja kuulutuste kohta käiw sundmäärus, mille wolikogu enamus määrdunud koosolekul lihtsaks tagasi — linnawalitsusele ümbertöötamiseks, wõeti wastu parandatud kujul. Muuhulgas on parandusena wõetud sisse märkus, et majaomanikkude teadaanded nende majades tühjade korterite kohta ei kuulu registreerimisele ja ei käi linna kassaks wõetawa maksu alla.

Koolitealiste laste registreerimise kohta wõeti sundmäärus ühel häälel wastu. Määrus näeb ette, et lapsed, kes 1. augustiks saawad 8 a. wanaks, peab registreeritama linna kooliwalitsuses hiljemalt sama aasta 1. augustini.

Glamud ilma juurepääsuteeta. Linnapea Lindemann seletab, et notar Kristelstein on Männiku teel asuwa maaala tüfendanud wähemateks ehituskruuntideks, milleid ehitajale edasimüüdü. Müüd, kus ostjatel ehitusmaterjal kohal ja ehitamine käsil, selgus, et tüfendatud kruuntidele juurepääs on võimalik ainult üle naaberkruuntide, kuna tänaw puudub.

Senini ei ole aga tänawa puudumist märgatud. Et olukorras wäljapääseda, lubas linnawalikogu linnaplaani muuta, kruuntidele tänawa rajada, kuid tingimusel, et tänawa ehitamine ja lorrashoidmine jääks kruundiomanikkude kanda.

Wolitus linnawalitsusele. Linnade ja alewite maaga warustamise seaduse § 15 alusel wõib omanduseks müüdü ehituskruuntide edasimüümisel, pärast ehituste püstitamist, linnaomawalitsus tahe kuu jookkul ostueesõigust kasutada. Linnawalitsuse ettepanekul wolitas linnawalikogu neid küsimusi eitawalt otustama linnawalitsuse, tingimusel aga, et kui linnawalitsuse arwates on edasimüüdawa kruundi linnale omandamine tarwilik, siis igal üffikul juhtumisel linnawalitsus esinegu wastawa ettepanekuga wolikogule.

Kruundi labati edasimüüa ilma linna ostueesõiguse kasutamata: Pauline ja Joh. Kufel — Hilda Wahtmeisterile, Joh. Rud. Piirakil — Kr. Sikanowile, Oskar Tallmeisteril — Antonie Tallmeisterile, Hugo Rud. Arukilal (põhja pool Wana Pärnu m. asuw oja) — Ed. Pernale.

Revisjonikomisjonist W. W. Wrangeli tagasiastumise puhul juurendati komisjoni koosseisu ühe isiku wõrra ja waliti uuteks liikmeteks tagasi astunud Wrangeli asemel E. Kuust ja E. Sawil.

Kinniswara hind. komisjonist lahkunud G. Solmaki asemel waliti August Sernel.

Kruuntide üleandmisefed. Kruundiomanike soowil tühistas wolikogu endised kruundimüügi otsused ja otustas need müüa uutele isikutele: Ludmilla Henningu kruunt Karl Hugenile, Karl Peili kruunt Wold. Tammlehele, Salme Hübneri kruunt Ewald Hübnerile.

Kruuntide hinnaalandamisefed. Ennem müüdü ehituskruuntide hinnast otustati arwata maha: Hain Hennol 28 kr., Johan Järweril 14 kr., Ida Kuritowil 174 kr. (40%). Hoonete ehitamise nõudest otustati loobuda kruuntide kohta, millised müüdü päris kruuntide külge liitmiseks H. Entelbergile ja M. Lausile.

Loomade tapmise ja liha järelwaatuse kohta käiwa sundmääruse arutamisel tekkisid waielused. Linnawalitsusest esitatud määruse kawa § 4 näeb ette, et Nõmme linna piires wõib loomi lihaks tappa ainult linnawalitsuse ja linna loomaarsti poolt sündsaks tunnistatud ruumides. Sellele waidles wastu majaomanik lwn. Eichelman, näidates ära kui takis-

tawalt mõjub jarnane nõue loomakaswatamisele Nõmmel, kus linna tapamaja puudub. Ta on arwamisel, et wolikogule esitatud määruse kawa en linnawalitsus maha kopeerinud mõne teise linna sundmäärusest, kus olemas linna tapamaja. Edasi wäidawad wolinikud Sild, Siif ja Eichelman, et linnawalitsuse kawa wastuwõtmise korral ei wõi Nõmme elanikest keegi ka ühtki seapõrsast tappa ilma linnawalitsuse esitaja ja linna loomaarsti kohale toomata, kes peawad kindlaks tegema kas on sünnis laut wõi tall, kus looma tappa kawatsetakse. Et näe ka kawa ette kas wõi kuitpalju peab looma omanik tasuma linnaametnikude kohaleilmumise eest, päälegi oleks ka tehniliselt rahendatud seefugune igatõrde kohalõimimine.

Wastarinna wolinikud-majaomanikud oma kõnedes lõpuks tegitti selgeks ka koalitsiooni kuulwatele wolinikele, et määrus linnawalitsuse poolt esitatud kujul ei kõlba. Selle järele wõeti hääleteenamusega wastu määruse § 4. parandus, et ruumide kohaselt tunnistamise nõue käib ainult loomade kohta, mis müügiks tapetakse. Linnawalitsuse liikmed wolinikud hääletasid parandusele wastu, kuid jäid wähemusse.

Sundmäärus wõeti lõpuks parandatud kujul wastu.

Abielu registr. toimingute maksustamine tühistati. Selmisel koosolekul kinnitati hääleteenamusega linnawalitsuse ettepanek, mis ette näeb abielu registreerijalt mitmesuguste maksude wõtmise.

Nõmme linnawalikogu otsuseid 30. juunist.

Linnawalitsus kutsus linna wolinikuks wõrra isiku. Loetakse ette lwn. Sildi ja Eichelmani küsimus miks Nõmme töbliste nimekirja järele wolikogust tagasiastunud O. Mäe asemel on linnawalitsus kutsunud E. Janowi, oleks pidanud aga kutsuma E. Kuusti. Olles mõned kuud wolikogus on ka Janow juba tagasiastunud ja tema asemel müüd õige kandidaat Kuust kutsutud. Wiimane on juba niwõrra asjasse sündinud, et esitab päewakorras edasimineku ettepaneku, milline ettepanek ka hääleteenamusega wastu wõetakse, ilma, et küsimust siult arutataks. Linnawalitsusest aga seletatakse, et jüüdlaskest olewat masinajutaja, kes kutse wälja kirjutanud ekkombel wõerale isikule.

Kruundid pärisomanduseks otustati müüa Nikolai Semjonowile, Artur Grünbergile, Joh. Andresonile ja Albert Kruusimägil. Albert Amisepale müüdü

lwn. Eichelman jäi hääletamisel eriarwamisele, millest esitas arasteja järelewalweasutusele, äranäidates, et loetletud toiminguid wõib maksustada ainult wab. walitsuse otsusel. Järelewalweasutusest — lohtu ja sseministeeriumill on saabunudki linnawalitsusele ettekirjuti, kus nõuti wolikogu otsuse muutmist. Müüd wolikogu otustas kutsutada esmisel koosolekul määratud mitteeadusepärased maksud.

Kinniswaramaksu ei alandatud. Heinrich Waigita on esitanud palwe — alandada temalt käesolewal aastal nõutawal kinniswaramaksu. Paluja toob ette muid majaomanikke, kes suuremate majade pealt olewat maksustatud wäiksema maksuga. Hääleteenamusega wõeti wastu linnawalitsuse ettepanek — jätta palwe rahuldamata.

Piima piimasaadustega kauplemise kohta käiw sundmäärus wõeti wastu linnawalitsuse poolt esitatud kujul. Määrus näeb ette muuhulgas, et nõud, millest müüakse piima tarwitajatele, peawad kandma selgeltloetawat pealkirja selle kohta mislugust piima nad sisaldawad. (Sundmäärus on awaldatud k. a. 4. augusti N. Teatajas nr. 63.)

Alkohooliste jookidega kauplemise sundmääruse muudatus wõeti ühel häälel wastu. (Muudatus on awaldatud k. a. 4. aug. N. Teat. nr. 63.)

Linna wõlgade tasumise kawa kutsutati päewakorras linnawalitsuse esindaja soowil. Samuti lisaeelarwe ja kruuntide aiaga piiramise sundmäärus.

Kruunt otustati müüdüks lugeda Linda Kookile, samuti Jakob Freybach'i kruunt — Jakob ja Liisa Freybachile ja Miina Batachkowi kruunt — Miina Batachkowile ja Jaan Saanile ühiseks omanduseks.

Koolid loondati. Kooliwal. juhataja S. Mäe, toetudes haridusnõutogule otsusele, esitab järgmise ettepaneku: Linna II algkool, milline töötab teise wahetusena linna I algkooli ruumes, likwideerida ja klassid ühendada linna I algkooliga. Uue ühendatud algkooli nimeks panna „Hiu“ algkool. Nõmme linna algkoolide wõrk kinnitada järgmiselt: Nõmme algkool, E. Pärnu 84 — 7 klassikomplektiga, Hiu algkool, Hiu jaama wastas — 17 klassi, komplektiga, Wene eraalgkool, E. Pärnu 94 — 3 klassikomplektiga.

Koondamise wastu räägiwad lwn. Sild, George ja Petrow, seletades, et jarnasel kujul koondamine ei anna peaaegu mingit kokkuhoidu. Sildi ettepanekul

Walimised hooletogudesse. Siin algkooli hooletogusse waliti Jüri Märtz, Rudolf Ulas, Roman Urme ja Heinrich Tomson. Nõmme algkooli hooletogusse — Jaan Adamson, Otto Ermann ja Johannes Reerdi.

Linnale maid juure. Otsustati esineda riigimaade korralduskomisjonile palwega anda Nõmme linnale osa rabast, mis asub linna maaala piiril Safu talumaade

ja Männiku kofarmute wahel ja kuulub end. Safu mõisale, sest täh. maid oleks parem kultiveerida ühifelt seal asuwa linna maaga. Samuti Harju mõisa maast otsustati nõutada linna piiril asuw maaala, milline peale kuiwatamist ja kultiveerimist tarwitada hooletande teostamiseks, koolimaja krundiks ja õppejõududele kasutamiseks.

Nõmme linnawolikogu otsuseid 25. septembr.

Korratused ehituslaenude kindlustamise alal. Rewideerimine kaffestati. Soetuste ette linnawolikogude B. Sild'i ja M. Eichelmani ühine eraforraline teadaanne, milles wolkogude tähelepanu juhitalse Nõmme linnawolikoguse korralduse asjaajamisele ehituslaenude kindlustamise alal. Teadaanne kõneleb, et linna rewisjoni komisjoni 2. septembri koosolekul teinud komisjoni liige Sild ettepaneku rewideerida linnawolikoguse asjaajamist ülal tähendatud alal, millise ettepaneku komisjon wõtnud vastu. Muides rewideerimisele ja jõudes mitmest saajast ehituslaenu aktiist läbiwaadata ainult wiis esimest, lõpetatud koosolek ja kaffestatud rewideerimine.

Kuiwõrd omapäraselt, hoolimatult ja korratult Nõmme linnawolikoguse asju aetakse nii tähtsäl alal, nagu seda on ehituslaenude kindlustused, selle kohta saanud nemad, eraforralise teadaande allakirjutajad, järgmise ülewaate:

1) Kõigil juhtudel, kus ehituslaenu on ülelänud teisele wõi kolmandale isikule, on laenu eest wastutajate (käämeestelt) wõtmata allkirjad, et nad nõus on wastutama ka laenu ülewõtjate eest;

2) ehituslaenude üleandmise juhtudel ei ole kõigil ülewõtjatel ka uusi wastutajaid ega kindlustusi nõutud;

3) on wõlakohustusi, millistele alewi ajast senini wastutajaid üldse ei ole nõutud, olgugi, et laenu weel lõplikult on tasumata;

4) mitme aasta jooksul järjekorras ei ole mõned laenu kasutajad antud kohustusi täitnud ega tasumisele kuuluwaid laenu osi tasunud, ei nähtu ka et linnawolikogus oleks samme astunud antud kohustuste täitmisele sundimiseks wõi käsimise poole pööranud;

5) paljudel juhtudel ei ole laenu kasutajatel nõutud laenu kindlustuse käsimise asemel obligatsioonid, kuna nüüd, kus kruntide krepoteerimise wõimalused olemas, peaks laenu kindlustuseks linnawolikogus obligatsioonid nõudma mitte ainult ühikult, nagu seda tehtud, waid kõigilt;

6) laenu kindlustuseks wõetud obligatsioonide kohta puuduwad kindlustusjaoskonna andmed selle kohta, mitmes see obligatsioon on tähendatud kindlusega (kas esimene, teine, kolmas wõi nii edasi);

7) laenu kindlustuseks blanco obligatsioonide wastuwõtmisel ei tee linnawolikogus kindlaks nimelt selle laenu kindlustuseks obligatsioon esitatud, pole seda näha ka linnawolikoguse poolt obligatsiooni esitajale wastu antud kwiitungist (mille arakiri on laenu aktis). Näiteks laenuaja E. poolt esitatud ja tema kindlusega E. poolt esitatud bl. obligatsioon on lisatud kellegi teise isiku laenu akti. Kummagi laenu akti ei nähtu, kas see obligatsioon

kindlustab E. enese laenu wõi selle isiku laenu, selle akti see lisatud, wõi koguni mõlemil laene;

8) mõnel juhul on laenu eest wastutajad jurnud, kuid aktis ei ole andmeid uute wastutajate ega obligatsioonid nõudmiste kohta;

9) laenu omawolikoguse osa wäljamaksmiseks ühele laenukasutajale (neist wiieft) on alewiwalitus 1922 aastal laenuks wõtnud kellegil kolmandalt isikult 70.000 senti, millise summa omawolikogus kohustub maksma tagasi isikule 30 aasta jooksul. Ehituslaenu raamatu järele on selle laenu omawolikogus 1925. aastal isikule aratunud, kuid wastawas ehituslaenu aktis puudub tähendatud wõlakohustus, pole selles ka märkust wõlakohustuse tagastamiseks wõi häwitamiseks kohta. Laenu aktis pole ka jälgi mis tõendaks, et sellest praegune linnawolikogus huwitatud oleks;

10) asjaajamine sünnib nii sablooniliselt, asjasse süwenevate, et isegi laenu ülewõtjate allkirjad on linnawolikoguse poolt tõestatud tempelmaksumata, kuna linnapea hra Lindemann ise ka enese, kui käsimise allkirja oma allkirjaga linnawolikoguse nimel on tõestanud.

Teadaande ettelugemise järele linnapea Lindemann teatab, et linnawolikogus ei ole asjaga tutwunenud, mille tõttu ei saa tänasel koosolekul seletust anda. Sellepärast wolkogus lükkas küsimuse arutamise edasi järgmiseks koosolekuteks.

Lisaeelarwe. 30. juuni koosolekul wõeti linnawolikoguse ettepanekul hääleteenamusega wastu käesolewa aasta lisaeelarwe, mis näeb ette kulude suurenemise kr. 11.700 wõrra, millest lõwiosa — 7112 kr. — on määratud linna lahtiste weksliwõlgade osaliseks tasumiseks. Tulusid selleks suurendamiseks loodeti saada tulumaksu arwatawast suurenemisest, eelarwes ettenähtud tänuwate siltutamise wäljaminekute karpimisest j. m. Kohtu- ja siseministeerium, kui järelewalwe asutus, ei lubanud seda lisaeelarwet täitmisele, leides, et ei ole seaduse nõuete päraselt põhjendatud kulude ja kulude suurenemised, eriti ei olewat näha mingisugust põhjust arwamiseks, et tulumaksu aasta jooksul rohkem peaks sissetulema, kui seda ettenäeb algeelarwe.

Nüüd, wolkogus 25. septembri koosolekul oli lisaeelarwe uuesti arutusel. Nüüd esitas linnawolikogus wolkogule omad oletused teises suunas. Nimelt olewat tulude suurenemise lootus kr. 1400 wõrra koeramaksust ja kr. 300 wõrra lüdimaksust. Sw. Eichelman waidleb wastu tulu suurendamisele koeramaksust, tähendades, et algeelarwes on ettenähtud sissetulekuid koeramaksust 1500 kr., kui nüüd see summa 1400 krooni wõrra suurendatakse, siis peaks ka koerte arw Nõmmel ligi 100 %

wõrra kaswanud olema, mida aga olla ei saa. Linnawolikoguse ettepanek sai poolt ainult 10 häält, sellega lisaeelarwe tagasilükatud.

Kindluse hindamise juhtnõu. Kindluse hindamise wõimase üldhindamise muutmiseks, mis 1927. a. oli, otsustati uus üldhindamine läbiwõtta käesolewa aasta fewadel sisseantud teadaannete põhjal. Endised hindamise juhtnõu, mis awaldatud R. E. nr. 56/28 a. jäeti maksuaks järgmiste muudatustega:

Endiste juhtnõu järele kuulud maksu alla ehistatud kruntide osad, mis üle 3000 r. meetri olid, kuna esimene 3000 r. mtr. oli maksuaba. Muudatus jätab maksuabaks 5400 r. mtr. (1200 r. fildla). Sw. Eichelman leiab, et selle muudatuse tõttu linna tulud wähenewad, küsib kas linnawolikogus on ettenähtud uusi tulusid selle puudujäägi katteks. Linnaabi Mühlbach wastab ükskõikse, et puudujäägid nagu nii tekkivad ja seal parata pole midagi.

Uudisena wõetakse juhtnõu desse järgmine märkus: „Linnawolikogus jääb õigus linnawolikoguse ettepanekul wähenendada kindluse normi kuni 30% wõrra hoonete pealt, mis üürnikkude puudusel sefawad aasta jooksul enam kui pool aega kasutamata. Selle loodustuse alla wõiwad kuuluda hooned, mis asuwad laiaroowalise raudtee jaamadest eemal rohkem kui üks kilomeeter, arwates otsejoones lähemast jaamast.“ Mõned wolinikeft arwawad, et märkuseft tuleks maha kustutada „linnawolikoguse ettepanekul“, sest wastasel korral oleneb loodustuse saamine ära ainult linnawolikoguseft, kes wõib ka palwe jätta wolkogule esitamata. Sellekohane ettepanek jäi wähemusse.

Linnawolikoguse soowil wõetakse weel sisse uus märkus, et hindamisaoskondade piire wõib muuta

Kas linnawolikogus on õigus tatud kindluse korraldusi andma?

„Praegu maksu korra järele tulewad uued hooned ja korterid enne elanikkude sisseasumist linna arhitekti poolt üle waadata ja elamiskõlblikuks tunnistada,“ misparast majaomanikud ülewaa-tuse toimepanemiseks teatagu linnawolikogule wähemast 7 päewa enne korteri kasutamisele wõtmist.

Nii kõlab Nõmme linnapea allkirja kandew wärske teadaanne linnawolikoguse ruumi esiku seinal. Kuid selle poolt ja millal eeltähendatud korraldus ja „praegu maksu korra“ on maksma pandud — seda teadaanne ei ütle. Pärts selge aga on, et igasuguste sunnikorralduste maksmapanek oleneb linnawolikogust ja omab jõu alles peale seatud korras wäljalülitamise. Selles korras antud ja R. Teatajas nr. 71—29 a. wäljalülitatud maksu Nõmme linna ehituskindluse linnawolikoguse nõude kohaselt talitamist ette ei näe. See kindluse määrus nõuab küll, et ehituse omanik peab majasse elama asumiseft linnawolikogule teatama, kuid millal ta seda teeb, kas enne sissekolimist wõi pärast, selleks on jätunud kindluse määrus majaomanikule wabaduse. Nähtawasti on kindluse määruse andmisel arwestatud asjaoluga, et kui ehitusplaani on linnawolikogus kinnitanud ja temale ehitamisest tea-

linnawolikogus, wolkogust olenevata.

Ehistamata maa hind. Ehistamata maahinnad kindluse määrata kindlaks linnawolikoguse ettepanekul, selle poolt oli loostatud sellekohane tabel, aratähendades linna ploomil ühikute rajoonide hindu 5. sentist kuni 2. kr. r. meetri, olenedes raudteejaamade kauguseft jne.; põllumajand. maad — 2 1/2 senti ja raba — 2 senti r. meetri. Nende hindade alla kuuluwad ka ehistatud kruntide need osad, mis üle 5400 r. meetri.

Lõbustusmaksu tulewase aasta peale määrati kindluse „Kogyle“ kr. 1250. ja „Nahwateadkile“ kr. 1000.

Trahterimaksu tulewase aasta peale määrati: restorantidele kolm kr. 12.500, Nõmme jaama elne-lanale 1500, söögi- ja kohwimajadele kolm 180, õllepooididele kümnelordes suuruses patendihinnast.

Kruntilde alaga piiramise kindluse määrus. Ehistatud kindluse eelüdu näeb ette, et 1. septembrist 1932 a. peawad linnawolikoguseft küsijate alaga piiratud olema need erafondid, mis ei ole suuremad kui 5400 ruutmeetri. Selle kohustuse alla ei kuuluks Pääsküla aed-linn, Mustamäe olme ja raioloonid, kus jälgite tegemine pole kohuslik. Kindluse arutamisel puhkeseft pikemad wäheused. Määruse tagasilükkamise ettepanek jäi küll wähemusse. Muides aga paragraafide wiisi määruse läbiwaatamisele, kufutati selle esimene § kohe läbi, mille tõttu juhataja konstataeris määruse terwini tagasilükatuks.

Päewakord jäi pooleli. Kuna wolinikud enamikus saalist lahkusid, kaffestati koosolek kwoorumi puudusel. Arutamata jäid: Waldesi linnaosa elanikkude protesti sauna raskuse kohta; korterite ehitamiseks laenu andmine; ettepanek Harry E-le antud kahelordse perekonna abiraha kohta j. m.

tatud on peale seinte püsttamise, maja katuse alla saamise, wäljakäigu kohtade ehitamise jne, mis sama kindluse § 9 ettenähtud, siis juba linnawolikogus ise peaks hoolitsema ehituse ülewaa-tuse eest, kui ta seda tarwilikkus peab.

Nõmme linn otsib uut laenu. Tahetakse saada 10 miljonit.

Neil päewil käisid Nõmme linnawolikoguse esindajad Pitalaenu pangas presidendi juures palwega anda linnale 10 miljoni senti uut pikaajalist laenu. President andis nõmmelastele eitawa wastuse, seletades, et raha olewat pangal tarwis hädaliskematels tarbeteks.

Nagu kuuleme, kawafewat linnawolikogus pikaajalise laenu saamise korral selle rahaga korraldada linna lühiajalisi wõlgasid, mis eelarwe korras olewat raske.

Rahest allikast korraga.

Nõmme linna kooliwalikoguse asjaajaja Harry E., astudes kaitsewäe teenistusse, esines Nõmme linna hooletandekolonnale palwega määrata temale lapse pealt abiraha.

Nõmme hooletandekomisjon, kellele kuulub toetuspalwete läbiwaatamine ja otsustamine, jättis palwe tagajärjeta. Palwe eitawalt otsustamine oli tingitud asjaoludeft, 1) et laps saab perekonna abiraha 8 krooni suuruselt kuus üldisel

alusel teiste kaitsewälastega N. Seafajas nr. 1/2—23 a. awaldatud seaduse alusel, 2) et ühe lapse tööhõuline wanem on kohustatud ise lapse eest hoolitsema ja 3) et lapse wanemad käesolewal juhul on enam wähem jõutad inimesed kuna ema wanematel ka oma finniswara — maja on Nõmmel Metsa tän. nr. 3.

Juhuslikult aga selgus nüüd et hoolitsemiskomisjoni põhjendatud ja seaduslik otsus ei ole rahuldanud linnawalitsust. Nimelt on linnawalitsus, nähes hoolitsemiskomisjoni eitawat otsust, määranud ise perekonnale toetuseks weel 8 kr. kuus ja koguni wiie kuu eest tagant järele, mis pole ka looskõlas toetuse põhimõttega. Määratud toetuse summa on 88 kr.

Pidades linnawalitsuse seefuugist teguwilisi mitteseaduseparafeks, on linnawolinik B. Sild wastawa teadaandega esinenud linnawolinikogule.

Eltähendatud summa ei ole küll kuigi nimetamiswäärne, kuid see asjaolu iseenesest on jällegi üheks näiteks kui koduselt Nõmme linnawalitsus asju ajab. Wälite kokkujõid mitmelt alalt annaks aga juba suurema kokkujõiu summa, mida wõiks tarwitada linna hädawajalike wäljaminekute katteks.

3 1/2 miljonit heatorra töstmiseks.

Kasutatakse eeskätt tänawate sillutamiseks.

Kiigikogu muutis linnade ja alewite maaga warustamise seaduse jellewõrra, et maade müügist ja rendist korteriolude parandamiseks ettenähtud 35% summa tarwitatakse linna korteriolude parandamiseks ja heatorra töstmiseks.

Nõmmel, kus tähendatud fond juba üle 3 1/2 miljoni senti ulatub, kasutatakse seda heatorra jaoks, peamiselt tänawate sillutamiseks.

Milleks kasutatakse ettenagemata abiraha summe?

Kes wajasid toetust?

Nõmme linna mõõdunud majandusaasta eelarwe arutamisel wõttis linnawolinikogule, linnawalitsuse ettepanekul, eelarwesse mitmesugusteks ettenagemata abirahadeks 250 krooni. Eelarweaasta jooksul ei olnud linnaametnikkude ja teenijate hulgas juhuiseid, kus hädapärastel waja oleks olnud ettenagemata abiraha anda.

Linnawalitsus jagas selle raha fiska enne eelarwe aasta lõppu toetuseks ametnikkudele, nimelt:

- 1) 100 kr. sekretäri abile Radikole 50 a. sünnipäewa puhul;
- 2) 50 kr. dr. Wastakule kaitseliidu mündri ostmiseks ja
- 3) 100 kr. linnawolinikule dr. Thomsonile ilma otstarbe lähendamata, s. o. wabaks kasutamiseks.

Linna ettevõtete kasu.

Mõõdunud eelarwe aasta kohta koostatud linna ettevõtete aruanDED näitawad kasu (ümarajuselt wõttes): elektriwõrt 15.000 kr., linnaapteek 4.000 kr., linna wiinapood 3.000 kr. Eelmise aastaga wõrreldes on wiinapood eelarweaastal sammunud allamäge.

Uus selts asutamisel.

Nagu kuulame on Nõmmel organiseerimisel muusika harrastajate keskel selts, mis tegutsema hakkab iseseiswata ühinguks ainult muusika alal. Selts loodab oma ümber koondada kõiki muusika harrastajaid asjaarmastajaid ja muusika sõpru.

Raskusi tekitab esialgu ruumide küsimus, millest aga loodetakse üle saada, kasutades esialgu eraruume. Asutamisel on esmajoones leelipillide orkester, mis kuuldamasti proowidega juba algust leidnud. Ühingu põhikiri on wäljatöötamisel ja esitawat ligemal ajal registreerimisele.

Palwe siikati tagasi.

Kreutzwaldi ja Leegi linnawate ümbruse elanikud esitasid linnawalitsusele ühise palwe pikendada tänawalqustuse liini Kreutzwaldi ja Leegi tän. nurgani.

Linnawalitsus otsustas jätta linna kulul liini pikendamise palwe tagajärjeta ja leatada, et liini pikendamine wõib lüürida ainult siis kui palujad linnakassasse 160 kr. sisse maksawad.

„Päewaleht“ kirjutas:

„Poliitiline partei loterii korraldajana.

Kuna loteriide ja õnnemängude korraldamised jeni on aset leidnud peamiselt heategevate ühingute ja asutuste poolt, tegelewad sellega nüüd ka poliitilised parteid. Ühi näiteks korraldas E. Sõjaliseks Tööliste Partei Nõmme osalond Nõmme linnawalitsuse loal loterii mõõdunud laupäewal ja pühapäewal Nõmmel. Loteriipool ei puudunud ka mitmesugused õnnemängud — pääsfilastmised, pallipildumised, õnneratas jne. Peo jaoks oli parteil lojutada Nõmme linnawalitsuse käes rendil olew Rahwapaari Nõmme jaama juures.

Nagu kuulutustest näha, seljab tähtsajalikuks parteil ees ka teine järjekordne loterii, milleks piletid juba eemilüügil.

Protestid raifwee vastu.

Waldeki ümbruse elanikud esitasid linnawalitsusele protesti Neemi sauna raifwee juhtimise vastu Waldeki rappa ja sealsete linna parti. Kuna linnawalitsus protesti rahuldamata jätnud, on elanikelt protesti esitatud linnawolinikogule.

Arwatawasti tuleb küsimus arutusele wolinikogule järgmisel koosolekul, mis ettenähtud 30. oktoobril.

Tööliste elufindlustamisele.

Linnawalitsus otsustas lubada Nõmme linna elektriwõrgu tööliste elu kindlustada.

Seda algatust tuleb rõõmutawana nähena terwitada, kuna Nõmmel muusika alal peale paari puhkpillide orkestri ühtegi leelipillide orkestri ei ole.

Luulitulle.

Käesolew number „Nõmme Elu“ ilmub esimesena peale suwisi waheaga. Oma järjekorralist ilmutist, nagu wiimases numbris teatatud, nüüd siigisel alustades, loobab toimetuse oma arwukalt lugejaskonnalt, oma endiselt ka ta uutelt kaastööliselt ja sõpradelt jällegi rohket huwi meie häälekandja wastu. Minutese Nõmme ajalehena awame oma weerand täigile kasutamiseks meie kodulinnas puutuwa isikust. Selleks algawaks ajajärguks rohkesti püüwust ja jõudu.

Toimetuse.

Sõhaabitööde raba kulwatamiseks.

Sõhaabitööde raba eelolewaks hooajaks on Nõmme linnawalitsus koostanud kahe miljoni senti peale. Sellest tahab linnawalitsus ühe miljoni tarwitada linnadärfete maaolude kulwatamiseks, milleid linn loodab saada põllutööministreeriumilt.

Rätisiteadus teostub.

Rätisiteaduse täitmises Nõmme elektriwõrgu töölise sihtes otsustas linnawalitsus wastutawaks lugeda wõrgu juhatajat Semjonowi.

Segakoor algas tegewust.

Nõmme rahwailikooli seltsi segakoor algas lauluharjutustega juba mõne nädala eest, tuntud loorijuhil J. Leimuse juhatusel. Alganud hooaeg töötab rõõmutawalt edurikas, kuna loorijuhil kasutada suurem walik laule, mistõttu tulewikus korraldatawalei kontsertidel etteantawad palad nii mõndagi uut palluma saawad.

Aiori täiel jõul töötamist tahtis ta praegu naislauljate wäheene arw. Uute lauljate wastuwõtmine, kes laulukoori astuda soowiwad, on weel igal teispäewal ja reedel kell 8 õhtul Hiidu algkoolimaja ruumides.

Meeste- ja naiste wanu kübaraid mitte ära wisata.

Kübaratööstus „MIX“

teeb kõik wanad kübarad nii kui uueks.

Ka walmistatakse odawasti uusi daamide moekübaraid.

Tallinn, Wäike Karja nr. 1, Passashi kõrwal.

Nõmme majaomanikud ja ehitajad!

Ostke kõik tarwisminewad kaubad

M. Sikka ja K. Peili

raua- ja ehitustarwete kauplusest, S. Pärnu mnt. 38.

Alati saadawal suurel ja wäikesel arwul: maaldriwäriwad, wärnits, pintslid, Rootsi ja Inglise katuse plekk, seinä ja katuse papp, katuse tõrw, pliita rauad, prae ahjud, ukse hinged, naelad, rauda ja sepa süsi, igasugu majapid tarbed, ämhid, potid, kausid, pannid jne

Hinnad wõistlemata madalad. Nõmmel, S. Pärnu mnt. 38.

Wõtan korstnapühkimise töid teha

Nõmmel ja ümbruses.

Töö eest täielik wastutus. Hinnad mõõdukad.

J. Wellika, korstnapühkijameister.

Telef. 106. Tornitän. 9—1, Nõmmel. Telef. 106.

Korstna niiskuse kõrwaldamiseks soowitan minu poole pöördä.

Oma paemurrust Kadakal

müün ühes kohaleweega: ehituse paekiwe, trepiastmeid, kõnnitee arsinakiwe, kõnnitee äärekiwe, — sawi ja kruusa, head alamulda j. n. e. —

Toimetan igasugu wedusid, waguni ja koorma wiisi

Hinnad ja maksutingimused äärmiselt soodsad.

EDM. MULTER, Kadakal. Telef. 205-14 (Tallinnast).

SUUREM JA WANEM

— SAWITÖÖSTUS —

Tallinnas, Öle tänaw 27, tel. 26-96.

Soowitab igasugu ahjumaterjale suuremas walikus, wärwiisi ahjupotte, telliskiwe, rauakraami pihitadele ja ahjudele.

Wõtan oma peale igasugu ehju töösid linnas ja maal, wõistlemata hindadega. Töö kiire ja korrek. Maksutingimused kõige soodsamad.

Austusega **J. OHA.**

Haigete wastuwõtt:

k. 11—12 ja 125—6.

Dr. H. ZIRK.

Sise- ja lastehaigused.

Kõrguspäike.

Rahu t. 15 (Hiidu j. juures).

Tel. 2-04.

G. PRUEL'i

maalimisööstus

Asut. 1912 a.

Nõmme, S. Pärnu mnt. 64

Raudtee ülesõidu koha nurgal, on ainuke

siidimaalimise eritööstus.

Walmistab ainult kõrgewäärtusliis tööd harilikude hindadega. Maalitud ja kullatud tekstiga ärisildid, põletud email üksesildid, klaas-sildid, walgustus reklaam reljeew tähed jne.